

กรมควบคุมโรค

Department of Disease Control

รอบรู้ เรื่องโรคและภัยสุขภาพ กับ สคร.6 ชลบุรี

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

สคร.6 ชลบุรี เตือนประชาชน รู้เท่าทัน ใช้เลือดออก & ใช้ฉีหนู ภัยเงียบหน้าฝน

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี และ ใกล้ช่วงฤดูฝน สิ่งที่มาพร้อมกับความชุ่มฉ่ำก็คือโรคระบาด ซึ่งมีอยู่ 2 โรคสำคัญ แต่หลายคนมักจะสับสนในเรื่องของอาการ เพราะมันคล้ายกันจนบางที่ทำให้รักษาล่าช้า คือ "โรคไข้เลือดออก" และ "โรคไข้ฉีหนู"

"โรคไข้เลือดออก" เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) โดยมียุงลายบ้านเป็นพาหะนำโรคเคะ ยุงลายจะชอบขโมยน้ำนิ่งและใส ส่วน "โรคไข้ฉีหนู" (Leptospirosis) เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ตัวการสำคัญคือหนู หรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่นๆ ที่ปล่อยเชื้อออกมาทับปัสสาวะ แล้วปนเปื้อนอยู่ในน้ำท่วมขังหรือดินโคลน

อาการส่วนที่ "เหมือนกัน" คือ: 1. มีไข้สูงเฉียบพลันเหมือนกัน (38.5 - 40 องศาเซลเซียส) 2. ปวดศีรษะ 3. ปวดเมื่อยตามเนื้อตัว และมีอาการอ่อนเพลีย

จุดสังเกตที่เป็น "ความต่าง" ยึดหลักง่ายๆ ดังนี้

โรคไข้เลือดออก (เน้นที่ ผิวน้ำ และ ทางเดินอาหาร) • มักจะมีอาการหน้าแดง ตาแดง มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง (โดยเฉพาะใต้ชายโครงขวา) **ข้อสังเกตสำคัญ:** มักจะไม่มีอาการน้ำมูกไหลหรือไอเหมือนไข้หวัดทั่วไป และพอผ่านไป 3-4 วัน อาจเริ่มมีผื่นแดงหรือจุดเลือดออกตามผิวน้ำ กลุ่มเสี่ยงรุนแรง : เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีภาวะอ้วน

โรคไข้ฉีหนู (เน้นที่ กล้ามเนื้อ และ ประวัติการลุยน้ำ) • อาการเด่นชัดคือ ปวดกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง โดยเฉพาะที่ "น่อง" และ "โคนขา" กัดแล้วเจ็บมากจนเดินแทบไม่ไหว ตาอาจจะแดง แต่อาจมีอาการตัวเหลืองตาเหลือง (ดีซ่าน) ร่วมด้วยในรายที่รุนแรง **ข้อสังเกตสำคัญ:** มีประวัติไปเดินลุยน้ำขัง ลุยโคลน หรือทำอาชีพเกษตรกรรม สัมผัสสิ่งแวดล้อมชื้นแฉะ ด้วยเท้าเปล่าในช่วง 1-2 สัปดาห์ที่ผ่านมา กลุ่มเสี่ยงตามพฤติกรรม: เกษตรกร ชาวไร่ชาวนา คนงานล้างท่อ คนที่ชอบตกปลา หรือคนที่ต้องเดินลุยน้ำท่วมขัง โดย ไม่สวมรองเท้าบูท

การป้องกัน โดยแยกตามพาหะนำโรค 1. ป้องกันไข้เลือดออก (จัดการยุงลาย): ใช้มาตรการ "3 เก็บ ป้องกัน 3 โรค" เก็บบ้าน ให้สะอาด โปร่ง โล่ง ไม่ให้ยุงลายเกาะพัก เก็บขยะ เศษภาชนะ ไม่ให้เป็นแหล่งน้ำขัง เก็บน้ำ ปิดฝาโอ่ง ถังน้ำให้มิดชิด หรือใส่ทรายอะเบท เปลี่ยนน้ำในแจกันทุกสัปดาห์ และที่สำคัญคือ ต้องป้องกันไม่ให้ยุงกัด ทายากันยุง นอนในสถานที่ที่มีมุ้งลวด หรือบางบ้านอาจจะยังมีกางมุ้ง ก็ควรกางมุ้งนอนเพื่อป้องกันยุงกัด 2. ป้องกันไข้ฉีหนู (จัดการสิ่งแวดล้อมและป้องกันตัวเอง): หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำท่วมขังหรือโคลนด้วยเท้าเปล่า หากจำเป็นต้องลุยน้ำ ให้สวมรองเท้าบูททุกครั้ง หลังจากลุยน้ำเสร็จ ให้รีบอาบน้ำฟอกสบู่ให้สะอาดทันที ควบคุมและกำจัดหนูในบริเวณที่อยู่อาศัย เก็บอาหารให้มิดชิดไม่ให้หนูมากินและขับถ่ายใส่

ข้อควรระวัง หากมีไข้สูง ห้ามซื้อยาในกลุ่ม NSAIDs (เอ็นเสด) มารับประทานเองเด็ดขาด เช่น ไบรูโพรเฟน (Ibuprofen), แอสไพริน (Aspirin) หรือยาแก้ปวดข้อปวดเส้นต่างๆ โดยเฉพาะหากเป็นโรคไข้เลือดออก ยาเหล่านี้จะไปทำให้เลือดแข็งตัวช้า และเสี่ยงต่อการเกิดเลือดออกในกระเพาะอาหารจนช็อกเสียชีวิต ถ้ามีไข้ ให้ทานได้เฉพาะยาพาราเซตามอลตามขนาดที่กำหนด

อ้างอิงข้อมูล : กลุ่มโรคติดต่อ สคร.6 ชลบุรี

